

**AUDITO, APSKAITOS, TURTO VERTINIMO IR NEMOKUMO VALDYMO TARNYBA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS
FINANSŲ MINISTERIJOS**

BANKROTO ADMINISTRAVIMO IŠLAIDŲ ANALIZĖ

2016-03- 10 Nr. D4-291

Vilnius

Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo (toliau – **ĮBĮ**) 36 str. 3 d. nustatyta, kad bankroto administravimo išlaidas sudaro atlyginimas administratoriui, su darbo santykiais susijusios išmokos įmonės darbuotojams (įskaitant mokesčius, apskaičiuojamus nuo susijusių su darbo santykiais išmokų), kuriems būtina dalyvauti bankroto procese, išskyrus darbuotojus, dalyvaujančius ūkinėje komercinėje veikloje, išlaidos įmonės auditui, turto įvertinimo, pardavimo, atliekų, užteršto dirvožemio ir grunto sutvarkymo bei kitos kreditorių susirinkimo patvirtintos išlaidos. Pagal ĮBĮ 36 str. 1 d. įmonės bankroto administravimo išlaidos mokamos iš bankrutuojančios ir bankrutavusios įmonės visų rūšių lėšų (gautų pardavus įmonės turtą, įskaitant ir įkeistą, įmonei gražintų skolų, ūkinės komercinės veiklos ir kitų bankroto proceso metu gautų lėšų), o kai įmonė neturi lėšų arba jų nepakanka bankroto administravimo išlaidoms apmokėti, jos gali būti apmokamos asmens, pateikusio pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo, lėšomis, arba iš administratoriaus lėšų ĮBĮ nustatyta tvarka. Jei neribotos civilinės atsakomybės įmonė neturi lėšų arba jų nepakanka bankroto administravimo išlaidoms apmokėti, administratoriaus patirtos administravimo išlaidos taip pat apmokamos iš įmonės savininko (savininkų) parduoto turto, įskaitant ir turtą, kuris yra bendroji jungtinė nuosavybė, į kurią šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gali būti nukreiptas išieškojimas, kai šis turtas yra parduotas įsiteisėjus ĮBĮ 28 str. 2 d. nurodytai teismo nutarčiai.

2015 m. spalio 15 d. Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 4, 5, 8, 9, 10, 11, 23, 33 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatyme Nr. XII-1962 numatyta, kad nuo 2016 m. gegužės 1 d. administravimo išlaidų sąmatą tvirtins, keis ir disponavimo administravimo išlaidomis tvarką nustatys kreditorių susirinkimas, atsižvelgdamas į Vyriausybės patvirtintus bankroto administravimo išlaidų rekomendacinius dydžius. Bankroto administravimo išlaidų rekomendaciniai dydžiai bus nustatomi įvertinus per praėjusius 3 metus baigtų bankroto procesų faktinius administravimo išlaidų dydžius, atsižvelgiant į ĮBĮ 11 str. 2 d. nurodytą įmonę apibūdinančių kriterijų reikšmes. Bankroto administravimo išlaidų rekomendaciniai dydžiai galės būti viršyti tik tuo atveju, jeigu kreditorių susirinkimas arba teismas pritaręs administratoriaus pateiktam motyvuotam prašymui patvirtinti rekomendacinius dydžius viršijančią administravimo išlaidų sąmatą. Vyriausybė ne rečiau kaip kartą per 3 metus peržiūrės ir patikslins bankroto administravimo išlaidų rekomendacinius dydžius. Tuo atveju, jeigu administratorius ar kreditoriai ginčys kreditorių susirinkimo patvirtintą administravimo išlaidų sąmatą, išsprendęs ginčą, ją patvirtins bankroto bylą nagrinėjantis teismas, atsižvelgdamas į Vyriausybės patvirtintus bankroto administravimo išlaidų rekomendacinius dydžius. Ši teismo nutartis bus galutinė ir

neskundžiama. Administratorius neturės teisės viršyti patvirtintos administravimo išlaidų sąmatos ir įmonės vardu prisiimti sąmatą viršijančių įsipareigojimų, išskyrus numatytus atvejus. Jeigu planuojama viršyti administravimo išlaidų sąmatą arba įmonės vardu prisiimti sąmatą viršijančius įsipareigojimus, administratorius privalės sušaukti kreditorių susirinkimą dėl administravimo išlaidų sąmatos pakeitimo. Administratorius turės teisę viršyti administravimo išlaidų sąmatą arba įmonės vardu prisiimti sąmatą viršijančius įsipareigojimus tik tais atvejais, kai dėl nenumatytų priežasčių bus būtina imtis skubių priemonių, siekiant apsaugoti įmonės ir jos kreditorių interesus. Apie tai administratorius privalės nedelsdamas informuoti kreditorių susirinkimą ir pateikti jam sąmatos viršijimo arba įmonės vardu prisiimtų sąmatą viršijančių įsipareigojimų ataskaitą. Jeigu kreditorių susirinkimas šios ataskaitos nepatvirtins, išlaidos ir įsipareigojimai, kuriais viršyta sąmata, bus dengiami iš administratoriaus asmeninių lėšų. Kreditorių susirinkimo nutarimas dėl sąmatos viršijimo ataskaitos arba įmonės vardu prisiimtų sąmatą viršijančių įsipareigojimų ataskaitos tvirtinimo nustatyta tvarka galės būti skundžiamas teismui. Jeigu kreditorių susirinkimas sąmatos viršijimo ataskaitos arba įmonės vardu prisiimtų sąmatą viršijančių įsipareigojimų ataskaitos nepatvirtins, ją galės patvirtinti teismas, įvertinęs atliktų išlaidų ir prisiimtų įsipareigojimų būtinumą, pobūdį, jų atitiktį įmonės ir kreditorių interesams ir kitas svarbias aplinkybes. Tokia teismo nutartis bus galutinė ir neskundžiama.

Nuo 2016 m. gegužės 1 d. pirmasis kreditorių susirinkimas privalės nustatyti sumą, kuri turės būti sumokėta administratoriui už įmonės administravimą bankroto proceso metu, įskaitant laikotarpį nuo teismo nutarties iškelti įmonei bankroto bylą įsiteisėjimo dienos iki pavedimo sutarties su juo sudarymo dienos arba iki pirmojo kreditorių susirinkimo dienos. Tuo atveju, jeigu pirmasis kreditorių susirinkimas nepatvirtins administratoriui mokėtinos sumos arba ši suma bus ginčijama teisme, išsprendęs klausimą iš esmės, sumą, kuri turės būti sumokėta administratoriui už įmonės administravimą, nustatys bankroto bylą nagrinėjantis teismas. Ši teismo nutartis bus galutinė ir neskundžiama.

Nuo 2016 m. gegužės 1 d. administratoriaus atlyginimas bus nustatomas už visą įmonės administravimo laikotarpį, atsižvelgiant į Vyriausybės patvirtintas Atlyginimo administratoriui už bankroto administravimą nustatymo taisykles, kuriose nustatomi rekomendaciniai administratoriaus atlyginimo dydžiai. Administratoriaus atlyginimas bus siejamas su administratoriaus veiklos rezultatais ir nepriklausys nuo bankroto procedūros trukmės. Konkreti administratoriaus atlyginimo suma (atsižvelgiant į tai, ar bankrutuojanti ir (arba) bankrutavusi įmonė tęsia (vykdo) veiklą, į parduodamo įmonės turto rūšį ir jo kiekį, gautas lėšas iš parduoto įmonės turto, bankroto metu išieškotas sumas, taip pat į įmonei iškeltų bylų ir pareikštų civilinių ieškinių sudėtingumą ir skaičių) ir jo mokėjimo tvarka (atlyginimo suma gali būti išmokama visa iš karto baigus bankroto procesą arba dalimis vykdant bankroto procesą) bus nustatoma pavedimo sutartyje. Kreditorių susirinkimo arba teismo nustatytas administratoriaus atlyginimas negalės viršyti nustatyta tvarka patvirtintų dydžių. Tuo atveju, jeigu dėl objektyvių priežasčių bus būtina viršyti nustatyta tvarka patvirtintus administratoriaus atlyginimo dydžius, jie bus keičiami įstatyme nustatyta tvarka.

Bankroto administravimo išlaidų analizė atlikta Įmonių restruktūrizavimo ir bankroto informacinėje sistemoje (toliau – **IRBIS**) kaupiamų duomenų pagrindu, t. y. pagal bankroto administratorių pateiktose įmonių, kurių bankroto procesai baigti 2013-2015 m. laikotarpiu, bankroto ataskaitose nurodytus duomenis, atsižvelgiant į ĮBĮ 11 str. 2 d. nurodytų įmonę apibūdinančių kriterijų reikšmes (įmonės dydis gali turėti 3 reikšmes: maža, vidutinė ir didelė įmonė) bei į Pagal veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumus išskirtų įmonių apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2016-02-22 įsakymu Nr. 1K-66 (toliau – **Aprašas**), išskirtas įmonių, kurioms keliama arba

iškelta bankroto byla, grupes. Atsižvelgiant į tai, kad analizės rezultatus ženkliai įtakotų didelės akcinės bendrovės "EKTRANAS" bankroto administravimo išlaidų sumos, šios įmonės rodikliai nebuvo įtraukti į analizę.

Bankroto administratorių atlyginimai

Analizuojant 2013-2015 m. laikotarpiu baigtų įmonių bankroto procesų administravimo išlaidas, nurodytas įmonių bankroto ataskaitose, nustatyta (žr. 1 lentelę), kad:

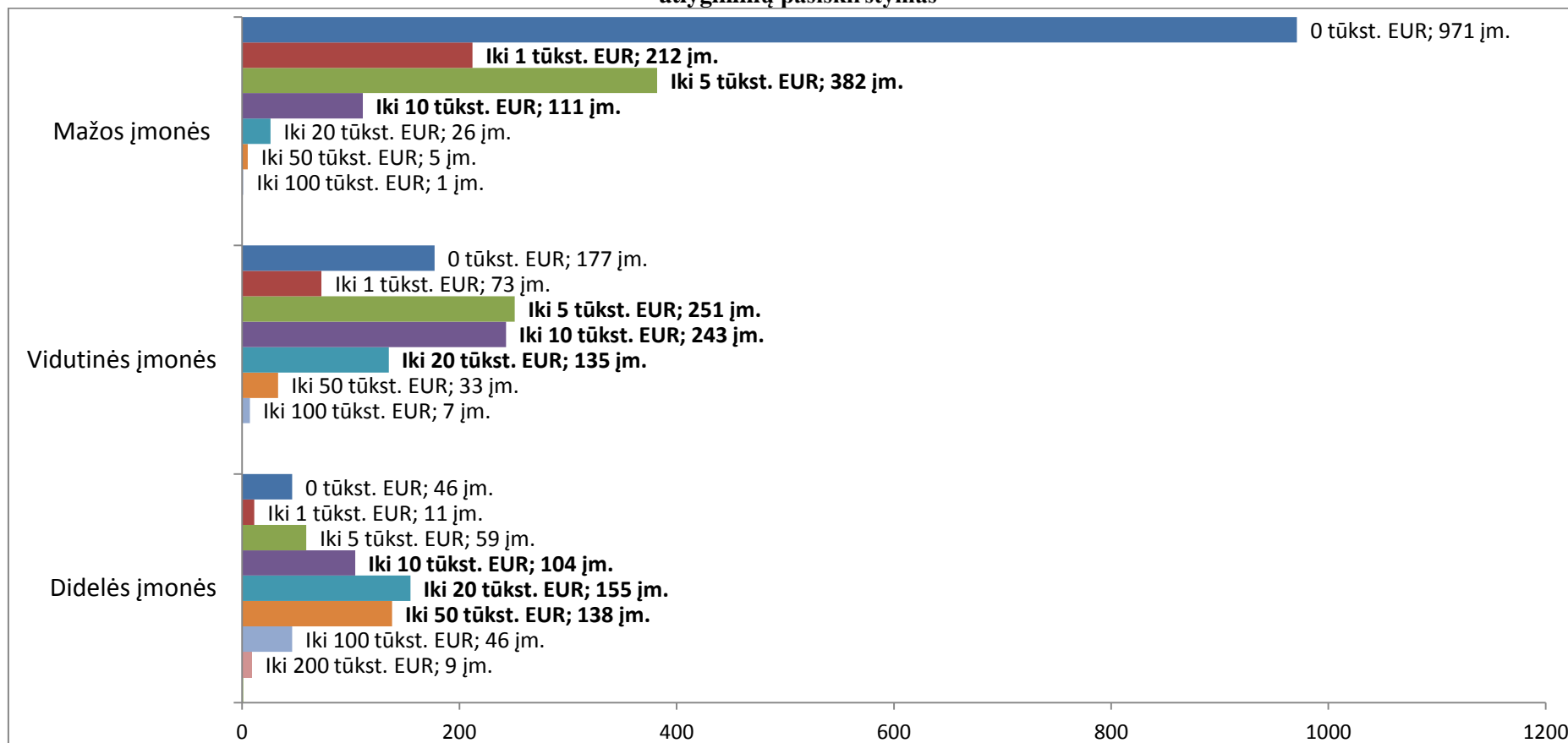
- vienai mažai įmonei pagal sąmatą patvirtintos administravimo išlaidos vidutiniškai sudarė 5,01 tūkst. EUR, kurių 57,5 proc. sudarė administratoriaus atlyginimas (2,88 tūkst. EUR), o faktiškai administruojant vieną mažą įmonę buvo patirta vidutiniškai 1,85 tūkst. EUR administravimo išlaidų, iš kurių administratoriaus atlyginimas sudarė 55,7 proc. (1,03 tūkst. EUR).
- vienai vidutinei įmonei pagal sąmatą patvirtintos administravimo išlaidos sudarė vidutiniškai 16,55 tūkst. EUR, kurių 56,2 proc. sudarė administratoriaus atlyginimas (9,3 tūkst. EUR), o faktiškai administruojant vieną vidutinę įmonę buvo patirta vidutiniškai 11,1 tūkst. EUR administravimo išlaidų, iš kurių administratoriaus atlyginimas sudarė 56 proc. (6,21 tūkst. EUR).
- vienai didelei įmonei pagal sąmatą patvirtintos administravimo išlaidos sudarė vidutiniškai 73,80 tūkst. EUR, kurių 38,6 proc. sudarė administratoriaus atlyginimas (28,51 tūkst. EUR), o faktiškai administruojant vieną didelę įmonę buvo patirta vidutiniškai 62,17 tūkst. EUR administravimo išlaidų, iš kurių administratoriaus atlyginimas sudarė 38,8 proc. (24,11 tūkst. EUR).

1 lentelė. Vidutinės per 2013-2015 m. baigtų bankroto procesų administravimo išlaidos (pagal įmonių dydį)

Įmonės dydis	Įmonių skaičius	Pagal sąmatą patvirtintos administravimo išlaidos 1 įmonei			Faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos 1 įmonei		
		Iš viso, tūkst. EUR	Iš jų: administratoriaus atlyginimas, tūkst. EUR	Administratoriaus atlyginimo dalis nuo administravimo išlaidų, proc.	Iš viso	Iš jų: administratoriaus atlyginimas, tūkst. EUR	Administratoriaus atlyginimo dalis nuo administravimo išlaidų, proc.
maža įmonė	3029	5,01	2,88	57,49	1,85	1,03	55,68
vidutinė įmonė	1034	16,55	9,30	56,19	11,1	6,21	55,95
didelė įmonė	731	73,80	28,51	38,63	62,17	24,11	38,78

1 paveiksle pavaizduotas įmonių bankroto ataskaitose nurodytų bankroto administratorių atlyginimų administruojant įmones be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų pasiskirstymas pagal atlyginimų sumas.

1 paveikslas. Per 2013-2015 m. baigtų įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų bankroto procesų administratorių atlyginimų pasiskirstymas

Analizuojant tokį bankroto administratorių atlyginimų administruojant įmones be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų pasiskirstymą pagal atlyginimų sumas nustatyta, kad:

- administruojant 22,4 proc. mažų įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtas atlyginimas administratoriui svyravo nuo 1 iki 5 tūkst. EUR, o administruojant 12,4 proc. mažų įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtas atlyginimas administratoriui nesiekė 1 tūkst. EUR; 6,5 proc. mažų įmonių be veiklos rūšies

arba bankroto proceso vykdymo ypatumų administravimo atveju faktiškai išmokėtas atlyginimas administratoriui svyravo nuo 5 iki 10 tūkst. EUR.

- administruojant 27,3 proc. vidutinių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtas atlyginimas administratoriui svyravo nuo 1 iki 5 tūkst. EUR; 26,4 proc. vidutinių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų administravimo atveju faktiškai išmokėtas atlyginimas administratoriui svyravo nuo 5 iki 10 tūkst. EUR, o administruojant 14,7 proc. vidutinių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų atlyginimas administratoriui svyravo nuo 10 iki 20 tūkst. EUR;
- administruojant 27,2 proc. didelių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtas atlyginimas administratoriui svyravo nuo 10 iki 20 tūkst. EUR; 24,2 proc. didelių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų administravimo atveju faktiškai išmokėtas atlyginimas administratoriui svyravo nuo 20 iki 50 tūkst. EUR, o administruojant 18,3 proc. didelių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtas atlyginimas administratoriui svyravo nuo 5 iki 10 tūkst. EUR.

Analizuojant įmonių bankroto ataskaitose nurodytų bankroto administratorių atlyginimų administruojant įmones be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų vidutines bankroto administratorių atlyginimų sumas nustatyta, kad (žr. 2 lentelę):

- administruojant 22,4 proc. mažų įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtas atlyginimas administratoriui už vienos tokios įmonės administravimą sudarė vidutiniškai 2,6 tūkst. EUR, o administruojant 12,4 proc. mažų įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtas atlyginimas administratoriui už vienos tokios įmonės administravimą sudarė vidutiniškai 0,43 tūkst. EUR; 6,5 proc. mažų įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų administravimo atveju faktiškai išmokėtas atlyginimas administratoriui už vienos tokios įmonės administravimą sudarė vidutiniškai 6,5 tūkst. EUR.
- administruojant 27,3 proc. vidutinių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtas atlyginimas administratoriui už vienos tokios įmonės administravimą sudarė vidutiniškai 2,51 tūkst. EUR; 26,4 proc. vidutinių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų administravimo atveju faktiškai išmokėtas atlyginimas administratoriui už vienos tokios įmonės administravimą sudarė vidutiniškai 7,21 tūkst. EUR, o administruojant 14,7 proc. vidutinių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų atlyginimas administratoriui už vienos tokios įmonės administravimą sudarė vidutiniškai 13,7 tūkst. EUR;
- administruojant 27,2 proc. didelių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtas atlyginimas administratoriui svyravo nuo 10 iki 20 tūkst. EUR; 24,2 proc. didelių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų administravimo atveju faktiškai išmokėtas atlyginimas administratoriui svyravo nuo 20 iki 50 tūkst. EUR, o administruojant 18,3 proc. didelių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtas atlyginimas administratoriui svyravo nuo 5 iki 10 tūkst. EUR.

2 lentelė. Vidutiniai per 2013-2015 m. baigtų įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų bankroto procesų administratorių atlyginimai

Faktiniai administratorių atlyginimai	Mažos įmonės			Vidutinės įmonės			Didelės įmonės		
	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutiniškai 1 įmonei, tūkst. EUR	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutiniškai 1 įmonei, tūkst. EUR	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutiniškai 1 įmonei, tūkst. EUR
0 tūkst. EUR	971	56,8	0	177	19,3	0	46	8,1	0
Iki 1 tūkst. EUR	212	12,4	0,45	73	7,9	0,50	11	1,9	0,47
Iki 5 tūkst. EUR	382	22,4	2,60	251	27,3	2,51	59	10,4	2,95
Iki 10 tūkst. EUR	111	6,5	6,50	243	26,4	7,21	104	18,3	7,37
Iki 20 tūkst. EUR	26	1,5	12,64	135	14,7	13,70	155	27,2	14,28
Iki 50 tūkst. EUR	5	0,3	27,75	33	3,6	26,74	138	24,2	31,90
Iki 100 tūkst. EUR	1	0,1	61,4	7	0,8	64,22	46	8,1	67,76
Iki 200 tūkst. EUR	0	-	-	0	-	-	9	1,6	157,77
Daugiau nei 200 tūkst. EUR	0	-	-	0	-	-	1	0,2	257,27
Iš viso:	1708	100	1,37	919	100	6,20	569	100	21,71

Remiantis šiais ĮRBIS duomenų pagrindu atliktais skaičiavimais, **siūlytina, kad** baziniai ir maksimalūs administratorių atlyginimai būtų nustatomi pagal tris faktinių atlyginimų intervalus, į kuriuos patenka didžiausia įmonių dalis – bazinį dydį nustatant kaip žemiausiojo intervalo vidurkį, o maksimalų dydį nustatant kaip didžiausiojo intervalo vidurkį. Tokiu atveju (žr. 3 lentelę):

- **bazinis atlyginimas administratoriui, administruojančiam mažą įmonę sudarytą 500 EUR, o maksimalus – 6500 EUR.**
- **bazinis atlyginimas administratoriui, administruojančiam vidutinę įmonę sudarytą 2500 EUR, o maksimalus – 14000 EUR.**
- **bazinis atlyginimas administratoriui, administruojančiam didelę įmonę sudarytą 7400 EUR, o maksimalus – 32000 EUR.**

3 lentelė. Rekomendacijos dėl atlyginimo administratorių dydžio nustatymo

Įmonės dydis	Rekomendaciniai atlyginimo administratoriui dydžiai (eurais)	
	bazinis	maksimalus
maža įmonė	500	6500
vidutinė įmonė	2500	14000
didelė įmonė	7400	32000

Lyginant vidutinius bankroto administratorių atlyginimus administruojant įmones be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų su vidutiniais bankroto administratorių atlyginimais administruojant įmones, kurių bankroto procesas buvo vykdytas ne teismo tvarka,

nustatyta, kad vidutinis faktiškai išmokėtas atlyginimas bankroto administratoriui už ne teismo tvarka vykdyto bankroto proceso administravimą (3,32 tūkst. EUR) buvo 50 proc. mažesnis nei vidutinis faktiškai išmokėtas atlyginimas bankroto administratoriui už teismo tvarka vykdyto įmonės (be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų) bankroto proceso administravimą (6,38 tūkst. EUR) (žr. 4 lentelę).

4 lentelė. Bankroto procesų, kai bankroto procesas vykdytas ne teismo tvarka, koeficientas

Įmonės grupė pagal veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumus	Įmonės dydis	Įmonių skaičius	Bankroto administratoriaus atlyginimas 1 įmonei, tūkst. EUR		Bankroto proceso koeficientas
			Aritmetinis vidurkis	Svertinis vidurkis	
Įmonės be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų	maža įmonė	1708	1,37	6,38	1
	vidutinė įmonė	919	6,20		
	didelė įmonė	569	21,71		
Bankroto procesas ne teismo tvarka	maža įmonė	69	1,2	3,32	0,5
	vidutinė įmonė	19	4,2		
	didelė įmonė	14	12,6		

Remiantis šiais ĮRBIS duomenų pagrindu atliktais skaičiavimais, **siūlytina, bankroto proceso koeficientas, kai bankroto procesas vykdomas ne teismo tvarka, sudarytų 0,5.**

Lyginant vidutinius bankroto administratorių atlyginimus administruojant įmones be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų su vidutiniais bankroto administratorių atlyginimais administruojant pagal veiklos rūšies ar bankroto proceso vykdymo ypatumus išskirtas įmones nustatyta (žr. 5 lentelę), kad:

- vidutinis faktiškai išmokėtas atlyginimas bankroto administratoriui už Apraše nurodytos VR grupės įmonės bankroto proceso administravimą (18,49 tūkst. EUR) buvo 2,9 karto didesnis už vidutinį faktiškai išmokėtą atlyginimą bankroto administratoriui už įmonės be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų bankroto proceso administravimą (6,38 tūkst. EUR);
- vidutinis faktiškai išmokėtas atlyginimas bankroto administratoriui už Apraše nurodytos BP-1 grupės įmonės bankroto proceso administravimą (6,94 tūkst. EUR) buvo 10 proc. didesnis už vidutinį faktiškai išmokėtą atlyginimą bankroto administratoriui už įmonės be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų bankroto proceso administravimą (6,38 tūkst. EUR);
- vidutinis faktiškai išmokėtas atlyginimas bankroto administratoriui už Apraše nurodytos BP-2 grupės įmonės bankroto proceso administravimą (28,94 tūkst. EUR) buvo 4,5 karto didesnis už vidutinį faktiškai išmokėtą atlyginimą bankroto administratoriui už įmonės be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų bankroto proceso administravimą (6,38 tūkst. EUR);

- vidutinis faktiškai išmokėtas atlyginimas bankroto administratoriui už Apraše nurodytos BP-3 grupės įmonės bankroto proceso administravimą (0,51 tūkst. EUR) buvo 12,5 karto mažesnis už vidutinį faktiškai išmokėtą atlyginimą bankroto administratoriui už įmonės be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų bankroto proceso administravimą (6,38 tūkst. EUR);
- vidutinis faktiškai išmokėtas atlyginimas bankroto administratoriui už Apraše nurodytos BP-4 grupės įmonės bankroto proceso administravimą (0,57 tūkst. EUR) buvo 11,2 karto mažesnis už vidutinį faktiškai išmokėtą atlyginimą bankroto administratoriui už įmonės be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų bankroto proceso administravimą (6,38 tūkst. EUR).

5 lentelė. Pagal įmonių veiklos rūšies ar bankroto proceso vykdymo ypatumus išskirtų įmonių bankroto proceso ypatumų koeficientai

Įmonės grupė pagal veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumus	Įmonės dydis	Įmonių skaičius	Bankroto administratoriaus atlyginimas 1 įmonei, tūkst. EUR		Bankroto proceso ypatumų koeficientas
			Aritmetinis vidurkis	Svertinis vidurkis	
Įmonės be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų	maža įmonė	1708	1,37	6,38	1
	vidutinė įmonė	919	6,20		
	didelė įmonė	569	21,71		
VR grupė	maža įmonė	9	1,37	18,49	2,9
	vidutinė įmonė	5	3,54		
	didelė įmonė	5	64,27		
BP-1 grupė	maža įmonė	90	0,69	6,94	1,1
	vidutinė įmonė	41	4,24		
	didelė įmonė	39	24,20		
BP-2 grupė	maža įmonė	13	3,46	28,94	4,5
	vidutinė įmonė	34	11,89		
	didelė įmonė	81	40,19		
BP-3 grupė	maža įmonė	1192	0,5	0,51	0,1
	vidutinė įmonė	5	2,7		

Įmonės grupė pagal veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumus	Įmonės dydis	Įmonių skaičius	Bankroto administratoriaus atlyginimas 1 įmonei, tūkst. EUR		Bankroto proceso ypatumų koeficientas
			Aritmetinis vidurkis	Svertinis vidurkis	
	didelė įmonė	0	-		
BP-4 grupė	maža įmonė	94	0,57	0,57	0,1
	vidutinė įmonė	0	-		
	didelė įmonė	0	-		

Kadangi BP-3 ir BP-4 grupėse vyrauja mažos įmonės, siūlytina jų bankroto proceso ypatumų koeficientus perskaičiuoti pagal mažų įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų bankroto administratoriaus atlyginimo vidurkį (žr. 6 lentelę):

- vidutinis faktiškai išmokėtas atlyginimas bankroto administratoriui už mažos BP-3 grupės įmonės bankroto proceso administravimą (0,5 tūkst. EUR) buvo 2,7 karto mažesnis už vidutinį faktiškai išmokėtą atlyginimą bankroto administratoriui už mažos įmonės be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų bankroto proceso administravimą (1,37 tūkst. EUR);
- vidutinis faktiškai išmokėtas atlyginimas bankroto administratoriui už BP-4 grupės įmonės bankroto proceso administravimą (0,57 tūkst. EUR) buvo 2,4 karto mažesnis už vidutinį faktiškai išmokėtą atlyginimą bankroto administratoriui už mažos įmonės be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų bankroto proceso administravimą (1,37 tūkst. EUR).

6 lentelė. BP-3 ir BP-4 grupių įmonių bankroto proceso ypatumų koeficientai

Įmonės grupė pagal veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumus	Įmonės dydis	Įmonių skaičius	Vidutinis bankroto administratoriaus atlyginimas 1 įmonei, tūkst. EUR	Bankroto proceso ypatumų koeficientas
Įmonės be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų	maža įmonė	1708	1,37	1
BP-3 grupė	maža įmonė	1192	0,5	0,36
BP-4 grupė	maža įmonė	94	0,57	0,42

Remiantis šiais ĮRBIS duomenų pagrindu atliktais skaičiavimais, **siūlytina, kad** (žr. 7 lentelę):

- **Skaičiuojant bankroto administratoriaus atlyginimą už įmonės, kurios veiklos priežiūra priskirta Lietuvos bankui (VR grupė), administravimą, įmonės veiklos ir bankroto proceso ypatumų koeficientas sudarytų 2,9;**

- Skaičiuojant bankroto administratoriaus atlyginimą už įmonės, kuri priklauso ne tik Lietuvos Respublikos, bet ir kitos valstybės (kitų valstybių) jurisdikcijai arba jos turtas yra daugiau negu vienoje valstybėje (BP-1 grupė), administravimą, įmonės veiklos ir bankroto proceso ypatumų koeficientas sudarytų 1,1;
- Skaičiuojant bankroto administratoriaus atlyginimą už įmonės, kuri nėra nutraukusi ūkinės komercinės veiklos (BP-2 grupė), administravimą, įmonės veiklos ir bankroto proceso ypatumų koeficientas sudarytų 4,5;
- Skaičiuojant bankroto administratoriaus atlyginimą už įmonės, kuriai taikomas supaprastintas bankroto procesas pagal ĮBĮ 10 str. 10 d. 1 p., kai administravimo išlaidos bus apmokamos iš asmens, pateikusio pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo, tesimo nustatyto dydžio įmokėtos sumos (BP-3 grupė), administravimą, įmonės veiklos ir bankroto proceso ypatumų koeficientas sudarytų 0,4;
- Skaičiuojant bankroto administratoriaus atlyginimą už įmonės, kuriai taikomas supaprastintas bankroto procesas pagal ĮBĮ 10 str. 10 d. 2 p., pagal ĮBĮ 10 str. 10 d. 3 p. (BP-4 grupė), administravimą, įmonės veiklos ir bankroto proceso ypatumų koeficientas sudarytų 0,4.

7 lentelė. Rekomendacijos dėl įmonės veiklos ir bankroto proceso ypatumų koeficientų nustatymo

Įmonės veiklos ir bankroto proceso ypatumai	Įmonės veiklos ir bankroto proceso ypatumų koeficientas
Įmonės, kurių veiklos priežiūra priskirta Lietuvos bankui (VR grupė)	2,9
Įmonės, kurioms iškeliama bankroto byla, priklauso ne tik Lietuvos Respublikos, bet ir kitos valstybės (kitų valstybių) jurisdikcijai arba jų turtas yra daugiau negu vienoje valstybėje (BP-1 grupė)	1,1
Įmonės nėra nutraukusios ūkinės komercinės veiklos (BP-2 grupė)	4,5
Įmonės, kurioms taikomas supaprastintas bankroto procesas pagal ĮBĮ 10 str. 10 d. 1 p., kai administravimo išlaidos bus apmokamos iš asmens, pateikusio pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo, tesimo nustatyto dydžio įmokėtos sumos (BP-3 grupė)	0,4
Įmonės, kurioms taikomas supaprastintas bankroto procesas pagal ĮBĮ 10 str. 10 d. 2 p., pagal ĮBĮ 10 str. 10 d. 3 p. (BP-4 grupė)	0,4

Analizuojant administratorių atlyginimo priklausomybę nuo bankroto proceso metu gautų lėšų iš parduoto įmonės turto ir bankroto metu išieškotų sumų (toliau – **gautos įplaukos**) nustatyta, kad (žr. 8 lentelę):

- 99,3 proc. mažų įmonių bankroto proceso metu kreditorių sąskaitoje gautos įplaukos neviršijo 30 tūkst. EUR.
- 78,7 proc. vidutinių įmonių bankroto proceso metu kreditorių sąskaitoje gautos įplaukos sudarė nuo 30 iki 300 tūkst. EUR.
- 69,2 proc. didelių įmonių bankroto proceso metu kreditorių sąskaitoje gautos įplaukos viršijo 300 tūkst. EUR.

8 lentelė. Administratoriaus atlyginimo priklausomybė nuo bankroto metu gautų įplaukų

Bankroto metu gautos įplaukos	Mažos įmonės			Vidutinės įmonės			Didelės įmonės		
	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutinis bankroto administratoriaus atlyginimas 1 įm., tūkst. EUR	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutinis bankroto administratoriaus atlyginimas 1 įm., tūkst. EUR	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutinis bankroto administratoriaus atlyginimas 1 įm., tūkst. EUR
Iki 1 tūkst. EUR	1147	67,2	0,10	191	20,8	0,16	56	9,8	0,13
Iki 30 tūkst. EUR	549	32,1	5,80	500	54,4	9,70	119	20,9	12,68
Iki 300 tūkst. EUR	12	0,7	70,97	223	24,3	69,30	242	42,5	123,96
Iki 3000 tūkst. EUR	0	-	-	5	0,5	333,06	143	25,1	938,20
Daugiau nei 3 000 tūkst. EUR	0	-	-	0	-	-	9	1,6	4092,20
Iš viso:	1708	100	2,43	919	100	23,94	569	100	355,90

Remiantis šiais ĮRBIS duomenų pagrindu atliktais skaičiavimais, **siūlytina nustatyti tris** kreditorių sąskaitoje gautų **lėšų intervalus – nuo 1001 iki 30 000 EUR, nuo 30 001 iki 300 000 EUR, nuo 300 001 iki 3 000 000 EUR** – ir pagal bankroto proceso metu gautų įplaukų sumą skaičiuoti priemokas už administratoriaus veiklos efektyvumą (žr. 9 lentelę):

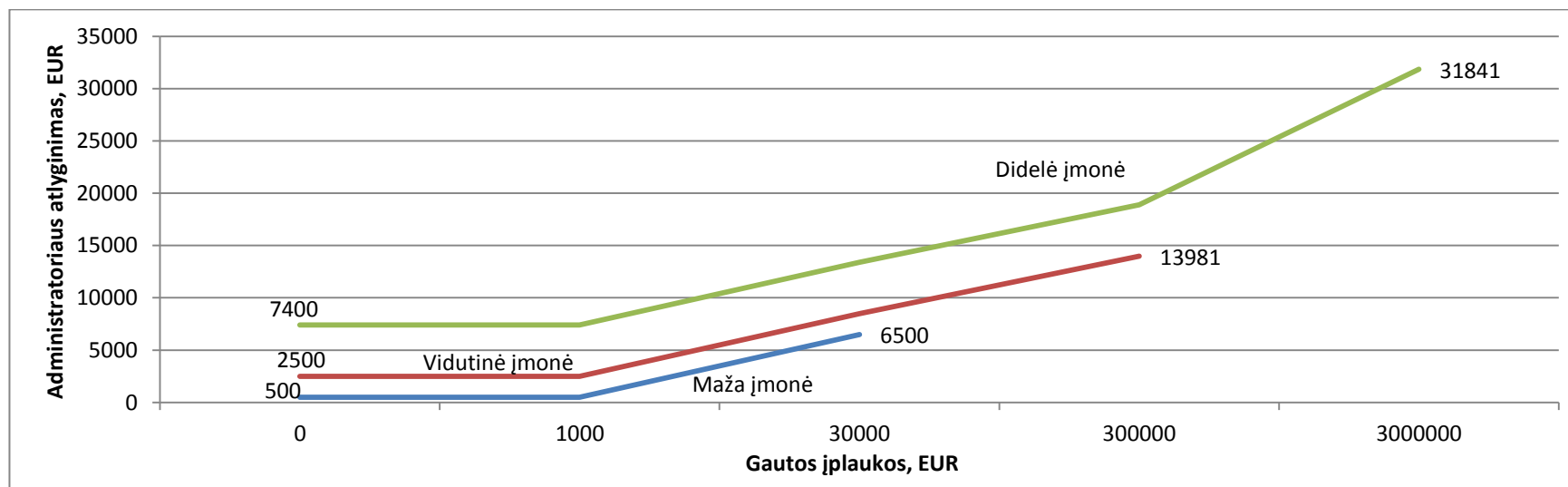
- Kadangi 30 000 EUR neviršijančios įplaukos dažniausiai gaunamos mažose įmonėse, *priemokos dydį siūlytina nustatyti taip, kad administratoriaus atlyginimas su priemoka*, kai įmonėje gaunama nuo 1001 EUR iki 30 000 EUR įplaukų, *neviršytų mažos įmonės maksimalaus administratoriaus atlyginimo*, t. y. maksimali galima priemoka už gautas įplaukas neviršytų 6000 EUR. Tokiu atveju, **kai įmonėje gauta nuo 1001 iki 30 000 EUR įplaukų, priemoka už dalį, viršijančią 1001 EUR ribą, sudarytų 20,69 proc.**
- Kadangi nuo 30 000 iki 300 000 EUR įplaukos dažniausiai gaunamos vidutinėse įmonėse, *priemokos dydį siūlytina nustatyti taip, kad maksimalus galimas administratoriaus atlyginimas su priemoka neviršytų vidutinės įmonės maksimalaus administratoriaus atlyginimo*, t. y. maksimali galima priemoka už gautas įplaukas neviršytų 11500 EUR. Tokiu atveju, **kai įmonėje gauta nuo 30 000 iki 300 000 EUR įplaukų**, priemoka už dalį, viršijančią 1001 EUR ribą, bet neviršijančią 30 tūkst. EUR ribos, sudarytų 20,69 proc. (6000 EUR), o **už dalį, viršijančią 30 001 EUR ribą, būtų skaičiuojama 2,03 proc. priemoka.**
- Kadangi nuo 300 000 iki 3 000 000 EUR įplaukos dažniausiai gaunamos didelėse įmonėse, *priemokos dydį siūlytina nustatyti taip, kad administratoriaus atlyginimas su priemoka neviršytų didelės įmonės maksimalaus administratoriaus atlyginimo*. Tokiu atveju, **kai įmonėje gauta nuo 300 000 iki 3 000 000 EUR įplaukų**, priemoka už dalį, viršijančią 1001 EUR ribą, bet neviršijančią 30 000 EUR ribos, sudarytų 20,69 proc. (6000 EUR), už dalį, viršijančią 30 001 EUR ribą, bet neviršijančią 300 000 EUR ribos, sudarytų 2,03 proc. (5481 EUR), o **už dalį viršijančią 300 001 EUR ribą, bet neviršijančią 3 000 000 EUR ribos, būtų skaičiuojama 0,48 proc. priemoka.**

9 lentelė. Rekomendacijos dėl priemokos administratoriui už bankroto metu kreditorių sąskaitoje gautas lėšas nustatymo

Bankroto metu kreditorių sąskaitoje gautų lėšų (eurais)		Priemoka už dalį, viršijančią intervalo žemesniąją gautų įplaukų sumos ribą (proc.)		Maksimali galima priemoka, (eurais)	
Nuo	Iki				
1 001	30 000	$\frac{6500 - 500}{30000 - 1001} =$	20,69	6 000	+ 500 ≤ 6 500
30 001	300 000	$\frac{14000 - 2500 - 6000}{300000 - 30001} =$	2,03	11 481	+ 2500 ≤ 14 000
300 001	3 000 000	$\frac{32000 - 7400 - 11481}{3000000 - 300001} =$	0,48	24 441	+ 7400 ≤ 32000

2 paveiksle pavaizduota, kaip taikant tokį priemokos už gautas įplaukas skaičiavimo būdą, gautos įplaukos mažose, vidutinėse ir didelėse įmonių be veiklos rūšies ar bankroto proceso ypatumų įtakotų administratoriaus atlyginimo dydį.

2 paveikslas. Bankroto administratoriaus atlyginimo priklausomybė nuo gautų įplaukų

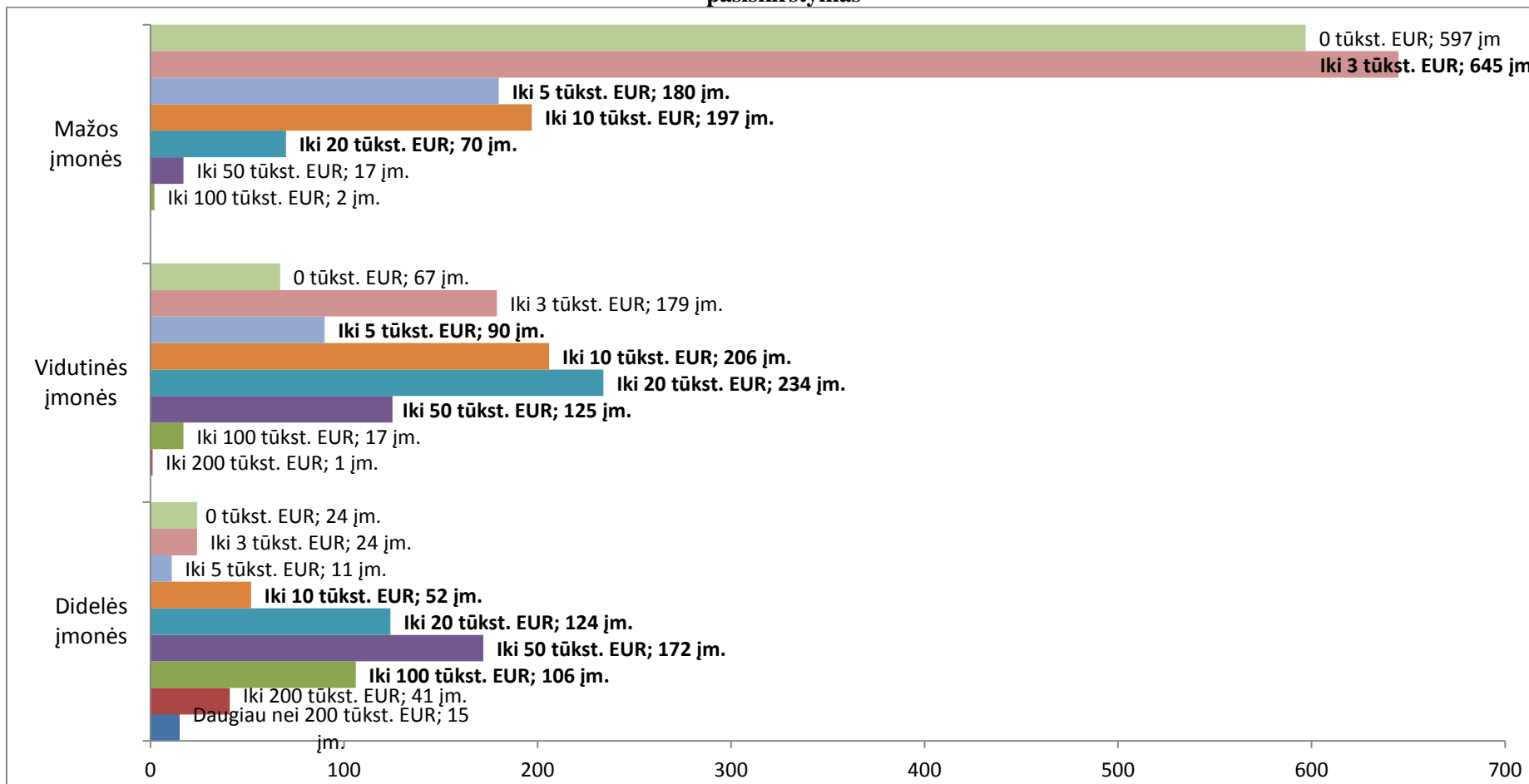
Mažos įmonės be veiklos rūšies ar bankroto proceso ypatumų administratorius jam siūlomą nustatyti maksimalų 6500 EUR atlyginimą gautų esant 30 tūkst. EUR įplaukoms, vidutinės įmonės be veiklos rūšies ar bankroto proceso ypatumų administratorius jam siūlomą nustatyti maksimalaus 14000 EUR atlyginimo neviršytų esant 300 tūkst. EUR įplaukoms, o didelės įmonės be veiklos rūšies ar bankroto proceso ypatumų administratorius jam siūlomo nustatyti maksimalaus 32000 EUR atlyginimo neviršytų esant 3 000 tūkst. EUR įplaukoms.

Bankroto administravimo išlaidos

Analizuojant įmonių bankroto ataskaitose nurodytų bankroto administravimo išlaidų administruojant įmones be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų pasiskirstymą pagal išlaidų sumas nustatyta (žr. 3 paveikslą), kad:

- administruojant 37,8 proc. mažų įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų administravimo atveju faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos nesiekė 3 tūkst. EUR, o administruojant 11,5 proc. mažų įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 5 iki 10 tūkst. EUR; administruojant 10,5 proc. mažų įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 3 iki 5 tūkst. EUR;
- administruojant 25,5 proc. vidutinių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 10 iki 20 tūkst. EUR; 22,4 proc. vidutinių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų administravimo atveju faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 5 iki 10 tūkst. EUR, o administruojant 13,6 proc. vidutinių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 20 iki 50 tūkst. EUR;
- administruojant 30,2 proc. didelių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 20 iki 50 tūkst. EUR; 21,8 proc. didelių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų administravimo atveju faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 10 iki 20 tūkst. EUR, o administruojant 18,6 proc. didelių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 50 iki 100 tūkst. EUR.

3 paveikslas. Per 2013-2015 m. baigtų įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų bankroto procesų administravimo išlaidų pasiskirstymas

Analizuojant įmonių bankroto ataskaitose nurodytų bankroto administravimo išlaidų administruojant įmones be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų pasiskirstymą pagal išlaidų sumas nustatyta (žr. 10 lentelę), kad:

- administruojant 37,8 proc. mažų įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų administravimo atveju faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos vienoje įmonėje sudarė vidutiniškai 0,99 tūkst. EUR, o administruojant 11,5 proc. mažų įmonių be

veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos vienoje įmonėje sudarė vidutiniškai 6,79 tūkst. EUR; administruojant 10,5 proc. mažų įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos vienoje įmonėje sudarė vidutiniškai 3,89 tūkst. EUR;

- administruojant 25,5 proc. vidutinių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos vienoje įmonėje sudarė vidutiniškai 14,1 tūkst. EUR; 22,4 proc. vidutinių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų administravimo atveju faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos vienoje įmonėje sudarė vidutiniškai 7,54 tūkst. EUR, o administruojant 13,6 proc. vidutinių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos vienoje įmonėje sudarė vidutiniškai 27,94 tūkst. EUR;
- administruojant 30,2 proc. didelių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos vienoje įmonėje sudarė vidutiniškai 31,81 tūkst. EUR; 21,8 proc. didelių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų administravimo atveju faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos vienoje įmonėje sudarė vidutiniškai 15,18 tūkst. EUR, o administruojant 18,6 proc. didelių įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos vienoje įmonėje sudarė vidutiniškai 71,43 tūkst. EUR.

10 lentelė. Vidutinės per 2013-2015 m. baigtų be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų įmonių bankroto procesų administravimo išlaidos

Faktinės administravimo išlaidos	Mažos įmonės			Vidutinės įmonės			Didelės įmonės		
	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutiniškai 1 įmonei, tūkst. EUR	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutiniškai 1 įmonei, tūkst. EUR	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutiniškai 1 įmonei, tūkst. EUR
0 tūkst. EUR	597	35,0	0	67	7,3	0	24	4,2	0
Iki 3 tūkst. EUR	645	37,8	0,99	179	19,5	1,31	24	4,2	1,23
Iki 5 tūkst. EUR	180	10,5	3,89	90	9,8	3,89	11	1,9	4,06
Iki 10 tūkst. EUR	197	11,5	6,79	206	22,4	7,54	52	9,1	7,83
Iki 20 tūkst. EUR	70	4,1	13,16	234	25,5	14,10	124	21,8	15,18
Iki 50 tūkst. EUR	17	1,0	27,57	125	13,6	27,94	172	30,2	31,81
Iki 100 tūkst. EUR	2	0,1	72,78	17	1,8	68,53	106	18,6	71,43
Iki 200 tūkst. EUR	0	-	-	1	0,1	102,21	41	7,2	132,59
Daugiau nei 200 tūkst. EUR	0	-	-	0	-	-	15	2,6	296,70
Iš viso:	1708	100	2,46	919	100	11,09	569	100	44,45

Remiantis šiais ĮRBIS duomenų pagrindu atliktais skaičiavimais, **siūlytina, kad** minimalūs ir maksimalūs administravimo išlaidų dydžiai būtų nustatomi pagal keturis arčiausiai vidurkio esančius faktinių išlaidų intervalus, į kuriuos patenka didesnė įmonių dalis – minimalų

administravimo išlaidų dydį nustatant kaip žemiausiojo intervalo vidurkį, o maksimalų išlaidų dydį nustatant kaip didžiausiojo intervalo vidurkį. Tokiu atveju (žr. 11 lentelę):

- **minimalios vienos mažos įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 1000 EUR, o maksimalios – 13 000 EUR.**
- **minimalios vienos vidutinės įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 4000 EUR, o maksimalios – 28 000 EUR.**
- **minimalios vienos didelės įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 8000 EUR, o maksimalios – 71 000 EUR.**

11 lentelė. Rekomendacijos dėl administravimo išlaidų dydžių nustatymo

Įmonės dydis	Rekomendaciniai administravimo išlaidų dydžiai (eurais)	
	Minimali suma	Maksimali suma
maža įmonė	1000	13000
vidutinė įmonė	4000	28000
didelė įmonė	8000	71000

Analizuojant įmonių bankroto ataskaitose nurodytų bankroto administravimo išlaidų administruojant pagal veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumus išskirtas mažas įmones nustatyta (žr. 12 lentelę), kad:

- administruojant 8 mažas VR grupės įmones faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 0 iki 10 tūkst. EUR: 2 mažų VR grupės įmonių administravimo atveju administravimo išlaidos nebuvo faktiškai išmokėtos, 2 įmonių atveju – faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos nesiekė 1 tūkst. EUR (vidutiniškai 0,63 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę), 2 įmonių atveju – faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 1 iki 5 tūkst. EUR (vidutiniškai 3,4 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę) ir 2 įmonių atveju faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 5 iki 10 tūkst. EUR (vidutiniškai 6,4 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę);
- administruojant 85 mažas BP-1 grupės įmones faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 0 iki 20 tūkst. EUR: administruojant 36,5 proc. mažų BP-1 grupės įmones administravimo išlaidos faktiškai nebuvo išmokėtos, 29,4 proc. mažų BP-1 grupės įmonių atveju faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos nesiekė 1 tūkst. EUR (vidutiniškai 0,36 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę), o 24,7 proc. atveju – faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 1 iki 5 tūkst. EUR (vidutiniškai 2,72 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę);
- administruojant 13 mažų BP-2 grupės įmonių faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos siekė iki 50 tūkst. EUR: 5 mažų BP-2 grupės įmonių atveju faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 1 iki 5 tūkst. EUR (vidutiniškai 2,27 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę) ir 5 įmonių atveju – faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 5 iki 10 tūkst. EUR (vidutiniškai 7,99 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę);
- administruojant 1179 mažas BP-3 grupės įmones faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 0 iki 50 tūkst. EUR: administruojant 44,2 proc. mažų BP-3 grupės įmonių administravimo išlaidos faktiškai nebuvo išmokėtos, 31,1 proc. mažų BP-3

grupės įmonių atveju faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos nesiekė 1 tūkst. EUR (vidutiniškai 0,38 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę), o 22,1 proc. atveju – faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 1 iki 5 tūkst. EUR (vidutiniškai 2,18 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę);

- administruojant 94 mažas BP-4 grupės įmones faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 0 iki 50 tūkst. EUR: 57,4 proc. mažų BP-4 grupės įmonių atveju faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos nesiekė 1 tūkst. EUR (vidutiniškai 0,43 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę), administruojant 21,3 proc. mažų BP-4 grupės įmonių administravimo išlaidos faktiškai nebuvo išmokėtos, o 18,1 proc. atveju – faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 1 iki 5 tūkst. EUR (vidutiniškai 1,91 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę).

12 lentelė. Vidutinės per 2013-2015 m. baigtų pagal veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumus išskirtų mažų įmonių bankroto procesų administravimo išlaidos

Faktinės administravimo išlaidos	VR grupė			BP-1 grupė			BP-2 grupė			BP-3 grupė			BP-4 grupė		
	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutiniškai 1 įmonei, tūkst. EUR	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutiniškai 1 įmonei, tūkst. EUR	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutiniškai 1 įmonei, tūkst. EUR	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutiniškai 1 įmonei, tūkst. EUR	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutiniškai 1 įmonei, tūkst. EUR
0 tūkst. EUR	2	25,0	0	31	36,5	0	0	-	-	521	44,2	0	20	21,3	0
Iki 1 tūkst. EUR	2	25,0	0,63	25	29,4	0,36	1	7,7	0,58	367	31,1	0,38	54	57,4	0,43
Iki 5 tūkst. EUR	2	25,0	3,4	21	24,7	2,72	5	38,5	2,27	260	22,1	2,18	17	18,1	1,91
Iki 10 tūkst. EUR	2	25,0	6,4	5	5,9	6,27	5	38,5	7,99	21	1,8	6,32	2	2,1	6,41
Iki 20 tūkst. EUR	0	-	-	3	3,5	11,90	1	7,7	10,28	5	0,4	13,87	0	-	-
Iki 50 tūkst. EUR	0	-	-	0	-	-	1	7,7	20,24	5	0,4	30,95	1	1,1	32,71
Iki 100 tūkst. EUR	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-
Iki 200 tūkst. EUR	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-
Daugiau nei 200 tūkst. EUR	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-
Iš viso:	8	100	2,61	85	100	1,57	13	100	6,34	1179	100	0,90	94	100	1,08

Analizuojant įmonių bankroto ataskaitose nurodytų bankroto administravimo išlaidų administruojant pagal veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumus išskirtas vidutinės įmonės nustatyta (žr. 13 lentelę), kad:

- administruojant 5 vidutinės VR grupės įmonės faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 0 iki 20 tūkst. EUR: 2 įmonių atveju – faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 5 iki 10 tūkst. EUR (vidutiniškai 5,51 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę), 2 įmonių atveju faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 10 iki 20 tūkst. EUR (vidutiniškai 14,16 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę), o administruojant vieną vidutinę VR grupės įmonę administravimo išlaidos nebuvo faktiškai išmokėtos;
- administruojant 40 vidutinių BP-1 grupės įmonių faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 0 iki 50 tūkst. EUR: 30 proc. vidutinių BP-1 grupės įmonių atveju faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 1 iki 5 tūkst. EUR (vidutiniškai 2,64 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę), 30 proc. atveju – faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 10 iki 20 tūkst. EUR (vidutiniškai 14,24 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę);
- administruojant 34 vidutinės BP-2 grupės įmonės faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos siekė iki 100 tūkst. EUR: 32,4 proc. vidutinių BP-2 grupės įmonių atveju faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 20 iki 50 tūkst. EUR (vidutiniškai 35,45 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę), 23,5 proc. atveju – faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 10 iki 20 tūkst. EUR (vidutiniškai 15,37 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę), 20,6 proc. atveju – faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 1 iki 5 tūkst. EUR (vidutiniškai 3,35 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę);
- administruojant 5 vidutinės BP-3 grupės įmonės faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 0 iki 20 tūkst. EUR: 3 įmonių atveju – faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 1 iki 5 tūkst. EUR (vidutiniškai 3,28 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę), vienos įmonės atveju faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos sudarė 11,01 tūkst. EUR, o administruojant vieną vidutinę BP-3 grupės įmonę administravimo išlaidos nebuvo faktiškai išmokėtos.

13 lentelė. Vidutinės per 2013-2015 m. baigtų pagal veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumus išskirtų vidutinių įmonių bankroto procesų administravimo išlaidos

Faktinės administravimo išlaidos	VR grupė			BP-1 grupė			BP-2 grupė			BP-3 grupė			BP-4 grupė		
	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutiniškai 1 įmonei, tūkst. EUR	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutiniškai 1 įmonei, tūkst. EUR	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutiniškai 1 įmonei, tūkst. EUR	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutiniškai 1 įmonei, tūkst. EUR	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutiniškai 1 įmonei, tūkst. EUR
0 tūkst. EUR	1	20,0	0	2	5,0	0	0	-	-	1	20,0	0	0	-	-
Iki 1 tūkst. EUR	0	-	-	5	12,5	0,37	1	2,9	0,41	0	-	-	0	-	-
Iki 5 tūkst. EUR	0	-	-	12	30,0	2,64	7	20,6	3,35	3	60,0	3,28	0	-	-
Iki 10 tūkst.	2	40,0	5,51	5	12,5	8,14	4	11,8	7,88	0	-	-	0	-	-

EUR															
Iki 20 tūkst. EUR	2	40,0	14,16	12	30,0	14,24	8	23,5	15,37	1	20,0	11,01	0	-	-
Iki 50 tūkst. EUR	0	-	-	4	10,0	30,43	11	32,4	35,45	0	-	-	0	-	-
Iki 100 tūkst. EUR	0	-	-	0	-	-	3	8,8	54,80	0	-	-	0	-	-
Iki 200 tūkst. EUR	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-
Daugiau nei 200 tūkst. EUR	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-
Iš viso:	5	100	7,87	40	100	9,17	34	100	21,55	5	100	4,17	0	-	-

Analizuojant įmonių bankroto ataskaitose nurodytų bankroto administravimo išlaidų administruojant pagal veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumus išskirtas dideles įmones nustatyta (žr. 14 lentelę), kad:

- administruojant 5 dideles VR grupės įmones faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 6,9 iki 898,6 tūkst. EUR: 2 įmonių atveju – faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 50 iki 100 tūkst. EUR (vidutiniškai 65,7 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę), vienos įmonės atveju faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos sudarė 6,92 tūkst. EUR, vienos įmonės atveju – 175,09 tūkst. EUR, vienos įmonės atveju – 898,57 tūkst. EUR;
- administruojant 37 dideles BP-1 grupės įmones faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos 40,5 proc. atveju svyravo nuo 20 iki 50 tūkst. EUR (vidutiniškai 27,75 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę), 16,2 proc. atveju – faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 10 iki 20 tūkst. EUR (vidutiniškai 12,79 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę) ir 16,2 proc. atveju – faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 50 iki 100 tūkst. EUR (vidutiniškai 71,87 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę);
- administruojant 81 didelę BP-2 grupės įmonę faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos 24,7 proc. atveju svyravo nuo 20 iki 50 tūkst. EUR (vidutiniškai 34,88 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę), 21 proc. atveju – faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 100 iki 200 tūkst. EUR (vidutiniškai 126,98 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę), 19,7 proc. atveju – faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos svyravo nuo 50 iki 100 tūkst. EUR (vidutiniškai 70,61 tūkst. EUR administravimo išlaidos už 1 įmonę).

14 lentelė. Vidutinės per 2013-2015 m. baigtų pagal veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumus išskirtų didelių įmonių bankroto procesų administravimo išlaidos

Faktinės administravimo išlaidos	VR grupė			BP-1 grupė			BP-2 grupė			BP-3 grupė			BP-4 grupė		
	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutiniškai 1 įmonei, tūkst. EUR	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutiniškai 1 įmonei, tūkst. EUR	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutiniškai 1 įmonei, tūkst. EUR	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutiniškai 1 įmonei, tūkst. EUR	Įm. sk.	Dalis, proc.	Vidutiniškai 1 įmonei, tūkst. EUR
0 tūkst. EUR	0	-	-	2	5,4	0	2	2,5	0	0	-	-	0	-	-
Iki 1 tūkst. EUR	0	-	-	1	2,7	0,17	0	-	-	0	-	-	0	-	-
Iki 5 tūkst. EUR	0	-	-	1	2,7	2,9	4	4,9	2,89	0	-	-	0	-	-
Iki 10 tūkst. EUR	1	20,0	6,92	0	-	-	2	2,5	6,36	0	-	-	0	-	-
Iki 20 tūkst. EUR	0	-	-	6	16,2	12,79	11	13,6	15,10	0	-	-	0	-	-
Iki 50 tūkst. EUR	0	-	-	15	40,5	27,75	20	24,7	34,88	0	-	-	0	-	-
Iki 100 tūkst. EUR	2	40,0	65,70	6	16,2	71,87	16	19,7	70,61	0	-	-	0	-	-
Iki 200 tūkst. EUR	1	20,0	175,09	3	8,1	139,57	17	21,0	126,98	0	-	-	0	-	-
Daugiau nei 200 tūkst. EUR	1	20,0	898,57	3	8,1	562,61	9	11,1	515,47	0	-	-	0	-	-
Iš viso:	5	100	242,39	37	100	81,99	81	100	108,84	0	-	-	0	-	-

Lyginant vidutines bankroto administravimo išlaidas administruojant įmones be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų su vidutinėmis bankroto administravimo išlaidomis administruojant įmones, kurių bankroto procesas buvo vykdytas ne teismo tvarka, nustatyta kad vidutinės faktiškai išmokėtos ne teismo tvarka vykdytų mažų įmonių bankroto procesų administravimo išlaidos (1,8 tūkst. EUR) buvo 30 proc. mažesnės nei vidutinės faktiškai išmokėtos teismo tvarka vykdytų mažų įmonių (be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų) bankroto procesų administravimo išlaidos (2,46 tūkst. EUR); vidutinės faktiškai išmokėtos ne teismo tvarka vykdytų vidutinių įmonių bankroto procesų administravimo išlaidos (6,6 tūkst. EUR) buvo 40 proc. mažesnės nei vidutinės faktiškai išmokėtos teismo tvarka vykdytų vidutinių įmonių (be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų) bankroto procesų administravimo išlaidos (11,01 tūkst. EUR), o vidutinės faktiškai išmokėtos ne teismo tvarka vykdytų didelių įmonių bankroto procesų administravimo išlaidos (20,5 tūkst. EUR) buvo 50 proc. mažesnės nei vidutinės faktiškai išmokėtos teismo tvarka vykdytų didelių įmonių (be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų) bankroto procesų administravimo išlaidos (44,45 tūkst. EUR) (žr. 15 lentelę).

15 lentelė. Bankroto procesų, kai bankroto procesas vykdytas ne teismo tvarka, administravimo išlaidų koeficientai

Įmonės grupė pagal veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumus	Įmonės dydis	Įmonių skaičius	Vidutinės bankroto administravimo išlaidos 1 įmonei, tūkst. EUR	Koeficientas
Įmonės be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų	maža įmonė	1708	2,46	1
	vidutinė įmonė	919	11,01	1
	didelė įmonė	569	44,45	1
Bankroto procesas ne teismo tvarka	maža įmonė	69	1,8	0,7
	vidutinė įmonė	19	6,6	0,6
	didelė įmonė	14	20,5	0,5

Remiantis šiais ĮRBIS duomenų pagrindu atliktais skaičiavimais, **siūlytina, kad:**

- **nustatant mažos įmonės administravimo išlaidas, kai bankroto procesas vykdomas ne teismo tvarka, būtų taikomas koeficientas 0,7.**
- **nustatant vidutinės įmonės administravimo išlaidas, kai bankroto procesas vykdomas ne teismo tvarka, būtų taikomas koeficientas 0,6.**
- **nustatant didelės įmonės administravimo išlaidas, kai bankroto procesas vykdomas ne teismo tvarka, būtų taikomas koeficientas 0,5.**

Lyginant vidutinės bankroto administravimo išlaidas administruojant pagal veiklos rūšies ar bankroto proceso vykdymo ypatumus išskirtas įmones, kurių procesas vykdytas teismo tvarka, su vidutinėmis bankroto administravimo išlaidomis administruojant pagal veiklos rūšies ar bankroto proceso vykdymo ypatumus išskirtas įmones, kurių bankroto procesas vykdytas ne teismo tvarka, nustatyta (žr. 16 lentelę), kad:

- faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos administruojant mažą VR grupės įmonę, kurios bankroto procesas vykdytas ne teismo tvarka (2,9 tūkst. EUR) buvo 10 proc. didesnės už vidutinės faktiškai išmokėtas administravimo išlaidas administruojant teismo tvarka vykdytus mažų VR grupės įmonių bankroto procesus (2,61 tūkst. EUR);
- vidutinės faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos administruojant mažas BP-1 grupės įmones, kurių bankroto procesas vykdytas ne teismo tvarka (0,67 tūkst. EUR) buvo 60 proc. mažesnės už vidutinės faktiškai išmokėtas administravimo išlaidas administruojant teismo tvarka vykdytus mažų BP-1 grupės įmonių bankroto procesus (1,57 tūkst. EUR), o faktiškai išmokėtos administravimo išlaidos administruojant didelę BP-1 grupės įmonę, kurios bankroto procesas vykdytas ne teismo tvarka (16,1 tūkst. EUR) buvo 4,9

karto mažesnės už vidutines faktiškai išmokėtas administravimo išlaidas administruojant teismo tvarka vykdytus didelių BP-1 grupės įmonių bankroto procesus (78,42 tūkst. EUR);

16 lentelė. Pagal veiklos rūšies ar bankroto proceso vykdymo ypatumus išskirtų įmonių bankroto proceso administravimo išlaidų koeficientai

Įmonės grupė pagal veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumus	Įmonės dydis	Įmonių skaičius	Vidutinės bankroto administravimo išlaidos 1 įmonei, tūkst. EUR	Bankroto procesas vykdytas ne teismo tvarka		
				Įmonių skaičius	Vidutinės bankroto administravimo išlaidos 1 įmonei, tūkst. EUR	Koeficientas
VR grupė	maža įmonė	8	2,61	1	2,9	1,1
	vidutinė įmonė	5	7,87	0	-	-
	didelė įmonė	5	242,39	0	-	-
BP-1 grupė	maža įmonė	85	1,57	5	0,67	0,4
	vidutinė įmonė	40	9,17	0	0	-
	didelė įmonė	37	78,42	1	16,1	0,2
BP-2 grupė	maža įmonė	13	6,34	0	-	-
	vidutinė įmonė	34	21,55	0	-	-
	didelė įmonė	81	108,84	0	-	-
BP-3 grupė	maža įmonė	1179	0,90	X		
	vidutinė įmonė	5	4,17			
	didelė įmonė	0	-			
BP-4 grupė	maža įmonė	94	1,08			
	vidutinė įmonė	0	-			
	didelė įmonė	0	-			

Kaip matyti iš 11-15 lentelių, sugrupavus mažų, vidutinių ir didelių įmonių bankroto administravimo išlaidas intervalais pagal tų įmonių veiklos rūšies ir bankroto proceso vykdymo ypatumus, pagrįstoms išvadoms padaryti duomenų nepakanka (per maža duomenų imtis dėl mažo tam tikro dydžio įmonių su tam tikrais veiklos rūšies ir bankroto proceso vykdymo ypatumais skaičiaus) arba visai nėra (analizuojamu laikotarpiu nebuvo baigtų tam tikro dydžio įmonių su tam tikrais veiklos rūšies ir bankroto proceso vykdymo ypatumais bankroto procesų). Taip pat manytina, kad rekomenduojamų bankroto administravimo išlaidų dydžių nustatyme taikant kitus koeficientus nei rekomenduojamų bankroto administratoriaus atlyginimo dydžių nustatyme, galėtų susidaryti situacija, kai tam tikrose įmonėse su veiklos rūšies ir bankroto proceso vykdymo ypatumais nustatytų bankroto administravimo išlaidų ir bankroto administratoriaus atlyginimo dydžių santykis būtų neproporcingas. Atsižvelgiant į tai, **siūlytina, kad** siekiant proporcingumo **minimalūs ir maksimalūs bankroto administravimo išlaidų dydžiai** pagal įmonių dydį, veiklos ir bankroto proceso ypatumus **būtų nustatomi remiantis bankroto administratorių atlyginimo apskaičiavimui taikomais koeficientais** (žr. 6 lentelę), t. y. **VR grupės įmonėms taikyti koeficientą – 1,1**, nepriklausomai nuo įmonės dydžio, veiklos ir bankroto proceso ypatumų, **BP-1 grupės įmonėms taikyti koeficientą – 1,1**, nepriklausomai nuo įmonės dydžio, veiklos ir bankroto proceso ypatumų, **BP-2 grupės įmonėms taikyti koeficientą – 4,5**, nepriklausomai nuo įmonės dydžio, veiklos ir bankroto proceso ypatumų, **BP-3 ir BP-4 grupių įmonėms taikyti koeficientą – 0,4**, nepriklausomai nuo įmonės dydžio, veiklos ir bankroto proceso ypatumų.

Pritaikius tokius koeficientus, **bankroto administravimo išlaidų dydžiai galėtų būti nustatomi remiantis 17 lentele:**

17 lentelė. Rekomendacijos dėl bankroto administravimo išlaidų dydžių nustatymo pagal įmonės dydį, jos veiklos ir bankroto proceso ypatumus

Eil. Nr.	Įmonės dydis, jos veiklos ir bankroto proceso ypatumai	Iškelta bankroto byla		Bankroto procesas ne teismo tvarka
		Bankroto administravimo išlaidų dydžiai (eurais)		
		Minimalūs	Maksimalūs	Koeficientas
1.	maža įmonė	1000	13000	0,7
1.1.	maža įmonė, kai:			
1.1.1.	įmonės veiklos priežiūra priskirta Lietuvos bankui (VR grupė)	2900	37700	
1.1.2.	įmonė priklauso ne tik Lietuvos Respublikos, bet ir kitos valstybės (kitų valstybių) jurisdikcijai arba jos turtas yra daugiau negu vienoje valstybėje (BP-1 grupė)	1100	14300	
1.1.3.	įmonė nėra nutraukusi ūkinės komercinės veiklos (BP-2 grupė)	4500	58500	
1.1.4.	taikomas supaprastintas bankroto procesas:			X
1.1.4.1.	pagal ĮBĮ 10 str. 10 d. 1 p., kai administravimo išlaidos bus apmokamos iš asmens, pateikusio pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškelimo, teismo nustatyto dydžio įmokėtos sumos; (BP-3 grupė)	400	5200	X
1.1.4.2.	pagal ĮBĮ 10 str. 10 d. 2 p., pagal ĮBĮ 10 str. 10 d. 3 p.; (BP-4 grupė)	400	5200	X
2.	vidutinė įmonė	4000	28000	0,6
2.1.	vidutinė įmonė, kai:			

Eil. Nr.	Įmonės dydis, jos veiklos ir bankroto proceso ypatumai	Iškelta bankroto byla		Bankroto procesas ne teismo tvarka
		Bankroto administravimo išlaidų dydžiai (eurais)		
		Minimalūs	Maksimalūs	Koeficientas
2.1.1.	įmonės veiklos priežiūra priskirta Lietuvos bankui (VR grupė)	11600	81200	
2.1.2.	įmonė priklauso ne tik Lietuvos Respublikos, bet ir kitos valstybės (kitų valstybių) jurisdikcijai arba jos turtas yra daugiau negu vienoje valstybėje (BP-1 grupė)	4400	30800	
2.1.3.	įmonė nėra nutraukusi ūkinės komercinės veiklos (BP-2 grupė)	18000	126000	
2.1.4.	taikomas supaprastintas bankroto procesas:			X
2.1.4.1.	pagal ĮBĮ 10 str. 10 d. 1 p., kai administravimo išlaidos bus apmokamos iš asmens, pateikusio pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškelimo, teismo nustatyto dydžio įmokėtos sumos; (BP-3 grupė)	1600	11200	X
2.1.4.2.	pagal ĮBĮ 10 str. 10 d. 2 p., pagal ĮBĮ 10 str. 10 d. 3 p.; (BP-4 grupė)	1600	11200	X
3.	didelė įmonė	8000	71000	0,5
3.1.	didelė įmonė, kai:			
3.1.1.	įmonės veiklos priežiūra priskirta Lietuvos bankui (VR grupė)	23200	205900	
3.1.2.	įmonė priklauso ne tik Lietuvos Respublikos, bet ir kitos valstybės (kitų valstybių) jurisdikcijai arba jos turtas yra daugiau negu vienoje valstybėje (BP-1 grupė)	8800	78100	
3.1.3.	įmonė nėra nutraukusi ūkinės komercinės veiklos (BP-2 grupė)	36000	319500	

Bankroto administravimo išlaidų analizės ir pasiūlymų dėl bankroto administratoriaus atlyginimo ir bankroto administravimo išlaidų dydžių nustatymo apibendrinimas

Dėl administratoriaus atlyginimo

Išanalizavus ĮRBIS sukaupus 2013-2015 m. baigtų bankroto procesų statistinius duomenis ir įvertinus įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų pasiskirstymą pagal bankroto administratoriams faktiškai išmokėtų atlyginimų sumas, **siūlytina, kad** baziniai ir maksimalūs administratorių atlyginimai būtų nustatomi pagal tris faktinių atlyginimų intervalus, į kuriuos patenka didžiausia įmonių dalis – bazinį dydį nustatant kaip žemiausiojo intervalo vidurkį, o maksimalų dydį nustatant kaip didžiausiojo intervalo vidurkį. Tokiu atveju:

- **bazinis atlyginimas administratoriui, administruojančiam mažą įmonę sudarytų 500 EUR, o maksimalus – 6500 EUR.**
- **bazinis atlyginimas administratoriui, administruojančiam vidutinę įmonę sudarytų 2500 EUR, o maksimalus – 14000 EUR.**
- **bazinis atlyginimas administratoriui, administruojančiam didelę įmonę sudarytų 7400 EUR, o maksimalus – 32000 EUR.**

Palyginus vidutinius bankroto administratorių atlyginimus administruojant įmones be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų su vidutiniais bankroto administratorių atlyginimais administruojant įmones, kurių bankroto procesas buvo vykdytas ne teismo tvarka, ir nustatius, kad vidutinis faktiškai išmokėtas atlyginimas bankroto administratoriui už ne teismo tvarka vykdyto bankroto proceso administravimą buvo 50 proc. mažesnis nei vidutinis faktiškai išmokėtas atlyginimas bankroto administratoriui už teismo tvarka vykdyto įmonės bankroto proceso administravimą, **siūlytina, kad bankroto proceso koeficientas, kai bankroto procesas vykdomas ne teismo tvarka, sudarytų 0,5.**

Palyginus vidutinius bankroto administratorių atlyginimus administruojant įmones be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų su vidutiniais bankroto administratorių atlyginimais administruojant pagal veiklos rūšies ar bankroto proceso vykdymo ypatumus išskirtas įmones ir nustatius, kad vidutinis faktiškai išmokėtas atlyginimas bankroto administratoriui už Apraše nurodytos VR grupės įmonės, kurios veiklos priežiūra priskirta Lietuvos bankui, bankroto proceso administravimą buvo 2,9 karto didesnis už vidutinį faktiškai išmokėtą atlyginimą bankroto administratoriui už įmonės be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų bankroto proceso administravimą, siūlytina, kad **skaičiuojant bankroto administratoriaus atlyginimą už VR grupės įmonės administravimą, įmonės veiklos ir bankroto proceso ypatumų koeficientas sudarytų 2,9.**

Palyginus vidutinius bankroto administratorių atlyginimus administruojant įmones be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų su vidutiniais bankroto administratorių atlyginimais administruojant pagal veiklos rūšies ar bankroto proceso vykdymo ypatumus išskirtas įmones ir nustatius, kad vidutinis faktiškai išmokėtas atlyginimas bankroto administratoriui už Apraše nurodytos BP-1 grupės įmonės, kuri priklauso ne tik Lietuvos Respublikos, bet ir kitos valstybės (kitų valstybių) jurisdikcijai arba jos turtas yra daugiau negu vienoje valstybėje,

bankroto proceso administravimą buvo 10 proc. didesnis už vidutinį faktiškai išmokėtą atlyginimą bankroto administratoriui už įmonės be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų bankroto proceso administravimą, siūlytina, kad **skaičiuojant bankroto administratoriaus atlyginimą už BP-1 grupės įmonės administravimą, įmonės veiklos ir bankroto proceso ypatumų koeficientas sudarytų 1,1.**

Palyginus vidutinius bankroto administratorių atlyginimus administruojant įmones be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų su vidutiniais bankroto administratorių atlyginimais administruojant pagal veiklos rūšies ar bankroto proceso vykdymo ypatumus išskirtas įmones ir nustačius, kad vidutinis faktiškai išmokėtas atlyginimas bankroto administratoriui už Apraše nurodytos BP-2 grupės įmonės, kuri nėra nutraukusi ūkinės komercinės veiklos, bankroto proceso administravimą buvo 4,5 karto didesnis už vidutinį faktiškai išmokėtą atlyginimą bankroto administratoriui už įmonės be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų bankroto proceso administravimą, **siūlytina, kad skaičiuojant bankroto administratoriaus atlyginimą už BP-2 grupės įmonės administravimą, įmonės veiklos ir bankroto proceso ypatumų koeficientas sudarytų 4,5.**

Palyginus vidutinius bankroto administratorių atlyginimus administruojant įmones be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų su vidutiniais bankroto administratorių atlyginimais administruojant pagal veiklos rūšies ar bankroto proceso vykdymo ypatumus išskirtas įmones ir nustačius, kad vidutinis faktiškai išmokėtas atlyginimas bankroto administratoriui už mažos BP-3 grupės įmonės, kuriai taikomas supaprastintas bankroto procesas pagal ĮBĮ 10 str. 10 d. 1 p., kai administravimo išlaidos bus apmokamos iš asmens, pateikusio pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo, bankroto proceso administravimą buvo 2,7 karto mažesnis už vidutinį faktiškai išmokėtą atlyginimą bankroto administratoriui už mažos įmonės be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų bankroto proceso administravimą, **siūlytina, kad skaičiuojant bankroto administratoriaus atlyginimą už BP-3 grupės įmonės administravimą, įmonės veiklos ir bankroto proceso ypatumų koeficientas sudarytų 0,4.**

Palyginus vidutinius bankroto administratorių atlyginimus administruojant įmones be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų su vidutiniais bankroto administratorių atlyginimais administruojant pagal veiklos rūšies ar bankroto proceso vykdymo ypatumus išskirtas įmones ir nustačius, kad vidutinis faktiškai išmokėtas atlyginimas bankroto administratoriui už BP-4 grupės įmonės, kuriai taikomas supaprastintas bankroto procesas pagal ĮBĮ 10 str. 10 d. 2 p., pagal ĮBĮ 10 str. 10 d. 3 p., bankroto proceso administravimą buvo 2,4 karto mažesnis už vidutinį faktiškai išmokėtą atlyginimą bankroto administratoriui už mažos įmonės be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų bankroto proceso administravimą, **siūlytina, kad skaičiuojant bankroto administratoriaus atlyginimą už BP-4 grupės įmonės administravimą, įmonės veiklos ir bankroto proceso ypatumų koeficientas sudarytų 0,4.**

Įvertinus administratorių atlyginimo priklausomybę nuo bankroto proceso metu gautų įplaukų, ir nustačius, kad 99,3 proc. mažų įmonių bankroto proceso metu kreditorių sąskaitoje gautos įplaukos neviršijo 30 tūkst. EUR, 78,7 proc. vidutinių įmonių bankroto proceso metu kreditorių sąskaitoje gautos įplaukos sudarė nuo 30 iki 300 tūkst. EUR, o 69,2 proc. didelių įmonių bankroto proceso metu kreditorių sąskaitoje gautos įplaukos viršijo 300 tūkst. EUR, **siūlytina nustatyti tris kreditorių sąskaitoje gautų įplaukų intervalus – nuo 1001 iki 30 000 EUR, nuo**

30 001 iki 300 000 EUR, nuo 300 001 iki 3 000 000 EUR – ir pagal bankroto proceso metu gautų įplaukų sumą skaičiuoti priemokas už administratoriaus veiklos efektyvumą:

- Kadangi 30 000 EUR neviršijančios įplaukos dažniausiai gaunamos mažose įmonėse, *priemokos dydį siūlytina nustatyti taip, kad administratoriaus atlyginimas su priemoka*, kai įmonėje gaunama nuo 1001 EUR iki 30 000 EUR įplaukų, *neviršytų mažos įmonės maksimalaus administratoriaus atlyginimo*, t. y. maksimali galima priemoka už gautas įplaukas neviršytų 6000 EUR. Tokiu atveju, **kai įmonėje gauta nuo 1001 iki 30 000 EUR įplaukų, priemoka už dalį, viršijančią 1001 EUR ribą, sudarytų 20,69 proc.**
- Kadangi nuo 30 000 iki 300 000 EUR įplaukos dažniausiai gaunamos vidutinėse įmonėse, *priemokos dydį siūlytina nustatyti taip, kad maksimalus galimas administratoriaus atlyginimas su priemoka neviršytų vidutinės įmonės maksimalaus administratoriaus atlyginimo*, t. y. maksimali galima priemoka už gautas įplaukas neviršytų 11 500 EUR. Tokiu atveju, **kai įmonėje gauta nuo 30 000 iki 300 000 EUR įplaukų**, priemoka už dalį, viršijančią 1001 EUR ribą, bet neviršijančią 30 tūkst. EUR ribos, sudarytų 20,69 proc. (6000 EUR), o **už dalį, viršijančią 30 001 EUR ribą, būtų skaičiuojama 2,03 proc. priemoka.**
- Kadangi nuo 300 000 iki 3 000 000 EUR įplaukos dažniausiai gaunamos didelėse įmonėse, *priemokos dydį siūlytina nustatyti taip, kad administratoriaus atlyginimas su priemoka neviršytų didelės įmonės maksimalaus administratoriaus atlyginimo*. Tokiu atveju, **kai įmonėje gauta nuo 300 000 iki 3 000 000 EUR įplaukų**, priemoka už dalį, viršijančią 1001 EUR ribą, bet neviršijančią 30 000 EUR ribos, sudarytų 20,69 proc. (6000 EUR), už dalį, viršijančią 30 001 EUR ribą, bet neviršijančią 300 000 EUR ribos, sudarytų 2,03 proc. (5481 EUR), o **už dalį viršijančią 300 001 EUR ribą, bet neviršijančią 3 000 000 EUR ribos, būtų skaičiuojama 0,48 proc. priemoka.**

Dėl administravimo išlaidų dydžio

Išanalizavus ĮRBIS sukauptus 2013-2015 m. baigtų bankroto procesų statistinius duomenis ir įvertinus įmonių be veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumų pasiskirstymą pagal faktiškai išmokėtų administravimo išlaidų sumas, **siūlytina, kad** minimalūs ir maksimalūs administravimo išlaidų dydžiai būtų nustatomi pagal keturis arčiausiai vidurkio esančius faktinių išlaidų intervalus, į kuriuos patenka didesnė įmonių dalis – minimalų administravimo išlaidų dydį nustatant kaip žemiausiojo intervalo vidurkį, o maksimalų išlaidų dydį nustatant kaip didžiausiojo intervalo vidurkį. Tokiu atveju:

- **minimalios vienos mažos įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 1000 EUR, o maksimalios – 13 000 EUR.**
- **minimalios vienos vidutinės įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 4000 EUR, o maksimalios – 28 000 EUR.**
- **minimalios vienos didelės įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 8000 EUR, o maksimalios – 71 000 EUR.**

Išanalizavus faktiškai patirtų bankroto administravimo išlaidų administruojant pagal veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumus išskirtas mažas, vidutines ir dideles įmones, palyginus vidutines bankroto administravimo išlaidas administruojant pagal veiklos rūšies

ar bankroto proceso vykdymo ypatumus išskirtas mažas, vidutinės ir didelės įmonės pagal veiklos rūšies arba bankroto proceso vykdymo ypatumus, siūlytina, kad:

- VR grupės įmonėms taikant koeficientą – 2,9, minimalios mažos VR grupės įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 2900 EUR, o maksimalios – 37 700 EUR, minimalios vidutinės VR grupės įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 11 600 EUR, o maksimalios – 81 200 EUR, minimalios didelės VR grupės įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 23 200 EUR, o maksimalios – 205 900 EUR. BP-1 grupės įmonėms taikant koeficientą – 1,1, minimalios mažos BP-1 grupės įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 1100 EUR, o maksimalios – 14 300 EUR, minimalios vidutinės BP-1 grupės įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 4400 EUR, o maksimalios – 30 800 EUR, minimalios didelės BP-1 grupės įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 8800 EUR, o maksimalios – 78 100 EUR. BP-2 grupės įmonėms taikant koeficientą – 4,5, minimalios mažos BP-2 grupės įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 4500 EUR, o maksimalios – 58 500 EUR, minimalios vidutinės BP-2 grupės įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 18 000 EUR, o maksimalios – 126 000 EUR, minimalios didelės BP-2 grupės įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 36 000 EUR, o maksimalios – 319 500 EUR. BP-3 grupės įmonėms taikant koeficientą – 0,4, minimalios mažos BP-3 grupės įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 400 EUR, o maksimalios – 5200 EUR, o minimalios vidutinės BP-3 grupės įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 1600 EUR, o maksimalios – 11 200 EUR. BP-4 grupės įmonėms taikant koeficientą – 0,4, minimalios mažos BP-4 grupės įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 400 EUR, o maksimalios – 5200 EUR, minimalios vidutinės BP-4 grupės įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 1600 EUR, o maksimalios – 11 200 EUR.
- koeficientas nustatant mažos įmonės administravimo išlaidas, kai bankroto procesas vykdomas ne teismo tvarka, sudarytų 0,7, koeficientas nustatant vidutinės įmonės administravimo išlaidas, kai bankroto procesas vykdomas ne teismo tvarka, sudarytų 0,6, o koeficientas nustatant didelės įmonės administravimo išlaidas, kai bankroto procesas vykdomas ne teismo tvarka, sudarytų 0,5.

Direktorius

Audrius Linartas

Ingrida Alčiauskaitė, tel. (8 5) 249 9324, el. p. Ingrida.Alcauskaite@avnt.lt